

180 jubileum van de wijding van PP Kerk

Broeders en zuster,

Wij vieren vandaag het feest van het jubileum van de wijding van onze kerk Petrus en Paulus.

Hierbij wil ik niet een groot verhalend van de geschiedenis van de kerk maken maar ik vond bijzonder een paar aspecten te noemen:

Jullie weten dat voor de PP kerk bestond de Nicolas kerk van 1785 . Het was 12 meter lang en 6 ½ meter breed en had ook een galerij. De eerste pastoor heette, Engelbertus Vinkesteyn. Gelukkig heeft de heer L. van Wel in de jaren tachtig van de vorige eeuw een maquette van dit kerkje gemaakt.

De Nicolaaskerk kende in 1786 nog slechts 91 communicanten (parochianen van 12 jaar en ouder), maar in 1824 waren er al 420 kerkgangers. De ontwikkeling van de haven Nieuwediep, de komst van de marine, de aanleg van vestingwerken en de huisvesting voor de garnizoenssoldaten zorgden voor een flinke toename van de bevolking en dus ook van het aantal katholieken.

De aanleg in 1828 van het Helders kanaal,(de verbinding van het Noord-Hollandskanaal (1825) en Helderbuurt) zou dit aantal nog groter maken. De aanwezigheid van veel soldaten in het kerkje zorgde soms voor spanningen, omdat zij de beste plaatsen in de kerk inpikten ten koste van de vaste bezoekers! Wegens de groei van het aantal kerkgangers was het kerkje daarom in 1817 al vergroot. Gaandeweg ontstonden plannen om een nieuwe kerk te bouwen, meer naar het oosten, waar steeds meer mensen kwamen te wonen.

Zo kon pastoor Joannes van Gent eind 1838 een stuk land kopen, gelegen aan de Jaagweg (nu Kerkgracht) aan het Heldersche kanaal. Op 31 oktober 1838 verleende koning Willem I zijn fiat.

Bij de openbare aanbesteding in september 1839 werd de bouw van de kerk gegund aan de laagste inschrijver, een parochiaan, Hendrikus Johannes Leewens voor een bedrag van F29.950. De bouw van de pastorie werd onderhands gegund aan de Gebroeders Janzen voor een bedrag van F6780. Deze aannemer heeft hier veel gebouwd in die tijd. De Janzenstraat herinnert er nog aan.

De bouw verliep gunstig. Al op 2 maart 1840 kon de eerste steen worden gelegd door pastoor Van Gent, omgeven door talloze prominenten van de landmacht, de marine en de overheid onder wie burgemeester Jan in 't Velt.

Op dinsdag 6 oktober 1840 was het dan zover: de kerk werd door Mgr. Van Wijckersloot geconsacreerd tijdens een plechtigheid die destijds vele uren duurde. Van 7 uur tot 13:00 uur. Dat doen wij dus niet!

Toen had Nederland geen eigen bisschop. Hij was aangesteld voor Vormsels en consacrerende van kerken. Men begon al om 7.00 uur! Het Caeciliakoor (bestond al) zet de mis met: “ Terribilis est locus iste: hic domus Dei est et porta caeli, et vocabitur aula Dei”. (Ontzagwekkend is deze plaats: dit is het huis van God en de poort van de hemel, en zij zal genoemd worden Gods woning.)

Tijdens een dergelijke plechtigheid wordt de kerk van binnen en van buiten gezegend met wijwater en op twaalf plaatsen binnen ook gezalfd met olie alsof het een doopsel is. **Dat vond ik bijzonder. Die twaalf plaatsen zijn nog steeds te zien.** Van links doorlopend naar rechts zien we twaalf kruisjes geschilderd op de muur en boven ieder kruisje staat een kaars op een fraaie standaard. We noemen ze apostelkruisjes of apostellichten, verwijzend naar de twaalf apostelen, de kerngroep van de leerlingen van Christus.

Aggelopen dinsdag 6 oktober 2020 is het dus 180 jaar geleden, dat onze kerk gedoopt en gezalfd is met de doopnamen van:

PETRUS EN PAULUS.

Dat is puur geschiedenis. Geschiedenis die God met de mens maakt. In elke generatie: gister, vandaag en morgen. En wij zijn deel van deze geschiedenis.

Amen